

УДК 811.161.2:81'271.1+070:808.2

М 71

Тетяна МІШЕНІНА

ІНТЕРФЕРЕМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

У статті здійснено аналіз явища інтерференції, схарактеризовано інтерферему як лінгвоодиницю, утворену шляхом буквального перекладу, але з урахуванням фонетико-вимовних норм мови, що зазнає впливу. Виокремлено типи мовних девіацій: культурні помилки, зумовлені семантичними модифікаціями; мовні помилки, спричинені помилками перекладу, неоднозначністю семантичних реляцій, лексичних сигніфікативних значень. Випадки семантичної інтерференції, спостережені під час вживання слів у невластивому їм значенні, кваліфіковано як семантичну їх модифікацію. Розглянуто взірці семантичних модифікацій за використання інтерферем.

***Ключові слова:** інтерференція, інтерферема, мовна норма, кодифікація, семантична модифікація, мовна девіація.*

Постановка проблеми. Функціонування мови визначається чинними в суспільстві культурними нормами. Зміна мовних звичок залежить, отже, не лише від лінгвістичного оволодіння іншою мовою, а й від зміни культурних норм, або, якщо розглядати це явище на рівні особистості, – від зміни стереотипів поведінки. У цьому зв'язку особливої ваги (з соціолінгвістичного і соціально-психологічного поглядів) набувають чинники, пов'язані з настановами щодо мов, які функціонують у суспільстві. Чинники, які визначають мовну преференцію в ситуації спілкування білінгвів, на нашу думку, мають не лише лінгвістичні корені (як у випадку мовної компетенції комунікантів), а й перебувають у площині соціальної перцепції.

Актуальним у цьому зв'язку видається комплексний аналіз мовних помилок; опрацювання питання про критерії виявлення помилок за редагування освітніх видань; розроблення конструктивної класифікації анормативів і протипомилкового апарату, що містить дані про типові ненормативи й про лінгвістичні умови, у яких можливий вияв поєднання потенційних девіацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти девіативності висвітлено в дослідженнях Ю. Апресяна [1], В. Дєвкіна [6], А. Шмельова [15], О. Падучевої [11]. На сучасному етапі розвитку лінгвістичної думки створено концепції, у межах яких помилки досліджують у контексті удосконалення мовлення й підвищення рівня грамотності мовців (Н. Бабич, М. Волощак, Н. Непийвода) [3; 5; 10]; аналізують як джерело кодифікації норм (Н. Ботвина, О. Пономарів) [4; 13]; осмислюють причини їх виникнення та шляхи попередження й усунення (В. Мамушин, Л. Покровський) [9; 12].

Мета публікації – виявити типи семантичних модифікацій за використання інтерферем в сучасному українському мовленні.

Інтерференцію (від лат. *inter* – між, взаємно і *ferens (ferentis)* – той, що несе, переносить; мимовільне перенесення, накладання ознак однієї мови на іншу в практиці двомовної людини [7, 70]) пов'язуємо з аспектом мовної взаємодії, оскільки наслідком цього процесу є відхилення від норми. “Конкретним мовним виявом інтерференції є *інтерферема* [8, 11]” – лінгвоодинаця, утворена шляхом буквального перекладу з урахуванням фонетико-вимовних норм мови, що зазнає впливу. Інтерферени не становлять факту мови, оскільки функціонують як паралельні, але не синонімічні до наявних засоби словесного вираження, що зазнали семантичних модифікацій.

На думку Е. Ахундзянова, семантична інтерференція відбувається двома шляхами: 1) лексичного чи структурного калькування, коли запозичується форма слова і спосіб її передавання; 2) семантичного запозичення чи семантичного калькування, тобто коли запозичується тільки внутрішня форма [2, 136].

У такому разі інтерферени – це теоретично можливі утворення, але не мотивовані ні номінативно, ні стилістично. Вони не є

одинами лексико-семантичного складу мови, не вживані в жодній із комунікативних ситуацій, а є результатом чужомовних (російськомовних) впливів.

У мовознавстві прийнято виокремлювати кілька типів інтерференції: фонетичну, лексичну, семантичну, граматичну. Однак у нашому дослідженні поняття інтерфеми як відхилення від норми співвідноситься лише з лексичним рівнем. Семантичну інтерференцію, спостережану за використання слів у невласивому їм значенні, кваліфікуємо як семантичну модифікацію лексем, зумовлену впливом російської мови. Відхилення від морфологічних та синтаксичних норм, спричинені негативним впливом мовної взаємодії, трактуємо як граматичні помилки.

Семантичне запозичення зумовлює уживання семантично модифікованих одиниць, які є складником лексики сучасної української літературної мови, але в значеннях, що не збігаються або значною мірою суперечать загальному значенню контексту. Такі модифіковані одиниці можуть нормативно вживатися в інших семантико-синтаксичних умовах. Наприклад, поєднання *думка співпала** можна розглядати як ненормативне функціонування слова *співпадати**, оскільки назване утворення скопійоване за моделлю російського слова *совпадать*, що має значення “відбуватися одночасно; виявлятися однаковим; бути схожим” [16, 347]. Літературно-нормативними відповідниками для названої лексеми є слова *збігатися*, *сходиться*, *зійтися*. Слід зауважити, що українській мові властиві одиниці з першою частиною *спів-*, які містять сему “разом”, “спільний”, “взаємний”. Значення таких складних слів мотивується семантикою обох компонентів, наприклад: *співпрацювати* – “працювати разом із кимось”. Синонімічним до частини *спів-* є префікс *су-*, етимологічне значення якого спирається на значення спільності ознаки, властивої кільком предметам, об’єднаним якимось зв’язком: *супротивний*, *сумісник*, *суголосність*. Для лексеми *співпадати** така мотивація неможлива.

Семантичні модифікації у структурі інтерферем зумовлюють ненормативні поєднання відповідно в українській і російській мовах.

Прикладом семантичної модифікації може слугувати використання лексеми *область* із ненормативним значенням «певна сфера виробництва, науки тощо» [23, 326-327]: *область* застосування, область* інформації, область* науки*. Лексична помилка зумовлена впливом російської мови, де семантичне поле слова «*область*» ширше, ніж у його українського відповідника, де ця лексема вживана лише зі значенням «а) частина якої-небудь території (країни, держави, материка); б) адміністративно-територіальна одиниця; в) у математиці – скінченна частина простору або поверхні». Семантиці наведеного контексту відповідає нормативна лексема *галузь*.

У межах лексичної норми виокремлюємо нормативні слововживання [23, 326 – 327; 24, 399]: 1) *галузь* «*певна сфера виробництва, науки тощо*»: *галузь інформації, галузь наук*; 2) *область* «а) частина якої-небудь території (країни, держави, материка); б) адміністративно-територіальна одиниця; в) у математиці – скінченна частина простору або поверхні»: *висотна область тепла, Дніпропетровська область, кліматична область, область ТВ-сигналу, область значень, прикордонна область*; 3) *зона* «а) простір, у якому поширюється будь-яке явище, що характеризується певними рисами, особливостями; б) у біології – місце розташування якого-небудь внутрішнього органа або тварини»: *низькотемпературна зона, зона заток, сейсмононебезпечна зона*; 4) *ділянка* «окрема частина поверхні, площі, простору, яку використовують з якою-небудь метою або відокремлюють за якою-небудь ознакою»: *потилічна ділянка, ділянка пам'яті, електронна ділянка*; 5) *дільниця* «окрема частина простору суспільного призначення»: *виборча дільниця*; б) *царина* «сфера діяльності, коло знань, уявлень»: *царина науки*.

Семантичну модифікацію констатуємо на прикладі інтерферем керування / управління (рос. *управление*); рисунок / малюнок (рос. *рисунок*); основа / підвалина / заснування / підмурок / підстава (рос. *основание*):

1. *Керування* [17, п. 5.5]: а) сукупність цілеспрямованих дій, що передбачає оцінку ситуації та стану об'єкта керувань, вибір керівних дій та їх реалізацію (англ. *driving, management, government*);

б) у граматиці – такий синтаксичний формальний зв'язок між словами у словосполучах, коли головне слово вимагає певної відмінкової форми від залежного слова, яка залишається незмінною в разі зміни головного слова (*government*). Нормативні такі поєднання: *автоматизована система керування, автоматизована система керування підприємством, апарат керування, блок керування, гідравлічне керування, дистанційне керування, інтерактивне керування, дієслівне керування.*

Управління [21, 305]: адміністративна установа або відділ якоїсь установи, організації, що керує певною галуззю господарської, наукової, військової діяльності: *будівельне управління, дорожньо-будівельне управління, житлово-експлуатаційне управління.*

2. *Рисунок* [18, 123; 203]: а) ілюстрація в науковій статті або науковому звіті; у комп'ютерній графіці – зображення, що складається з графічних примітивів; в) у техніці – сукупність ліній. *Малюнок*: художній твір, що є зображенням різноманітних предметів або вигаданих елементів за допомогою таких образотворчих засобів, як: лінія, штрих, пляма, крапка, виконаних олівцем, пером, фарбами тощо.

Отже, нормативними є поєднання: а) *рисунок приладу, рисунок між схемних з'єднань, рисунок переплетених ниток у тканині, рисунок друкованої плати, рисунок травлення, схематичний рисунок;* б) *олівцевий малюнок, малюнок художника Г. Синиці, малюнок пензлем, пристрій для центрування малюнка.*

3. Російський варіант *основание* в межах нормативного слововживання передбачає такі поєднання в українській мові [16, 276]: 1) *основа* (*азотиста основа, лужна основа, ґрунтова основа, основа піраміди, основа дамби, основа системи числення, пружна основа*); 2) *підвалина* (*підвалина будівлі, підвалина теорії*); 3) *заснування* (*рік заснування*); 4) *підмурок* (*підмурок споруди*); 5) *підстава* (*для розуміння, достатня підстава, законні підстави, на загальних підставах*).

Семантично модифіковані субстантивні інтерфедеми засвідчують тенденцію до ненормативного вживання іменників на кшталт: *об'єм /*

обсяг; відношення / відносини; барва / фарба тощо. Так, спостерігаємо субстантив *об'єм* у контекстах, що мають значення “розмір, величина чого-небудь; зміст з погляду його величини, кількісного вираження, значення, важливості” [16, 653]: *об'єм* зернових; об'єм* навчальної дисципліни*. Семантична модифікація цієї лексеми відбувається під впливом російської мови, де значення рос. “*объём*” ширше, ніж його українського відповідника, оскільки в українській мові функціонують дві номінанти – *об'єм* та *обсяг*, причому *об'єм* може вживатися для передавання “фізичної величини якогось тіла із замкнутими поверхнями, що вимірюється в кубічних одиницях” [16, 636]; англ. *volume*. Незважаючи на відсутність у тлумачних словниках чіткої настанови на диференційоване вживання лексем *обсяг (scope)* і *об'єм (volume)*, редагування наведених речень передбачає заміну ненормативних одиниць правильними: *обсяг зернових, обсяг навчальної дисципліни*.

Нормативні такі поєднання: *об'єм (атомний, герметизований, молярний, елементарний); обсяг (робіт, сигналу, експортно-імпорتنних поставок, програми, виробництва, вибірки, випуску продукції)*. У межах лексичної норми виокремлюємо також варіант перекладу рос. *объем: ємність (англ. capacity)* – “в обчислювальній техніці – характеристика запам'ятовувального пристрою, носія даних, каналу зв'язку тощо” (*ємність запам'ятовувального пристрою*).

Семантичне поле, характерне для російського іменника “*отношение*”, в українській мові має еквівалентом низку значень, реалізованих кількома лексемами. Нечітка диференціація семантики лінгвоодиниць у мовах, що контактують, зумовлює з'яву лексичних помилок: *ринкові стосунки**; *газові стосунки**, *відношення* до людини, економічні відношення* між країнами*. Під впливом інтерференції іменник *стосунки* зазнав семантичної модифікації, оскільки набув значення, властивого слову *відносини*, вживаному як термін у суспільно-економічній, дипломатичній, виробничій сферах або ж використовуваному на позначення зв'язків між країнами, соціально-економічними й політичними об'єднаннями тощо; іменник *відношення* реалізує значення, властиве лексемі *ставлення (той або*

інший характер поводження з ким-, чим-небудь). Узгоджуються з нормою такі поєднання: *ринкові відносини, газові відносини, економічні відносини між країнами; ставлення до людини*. Іменник *стосунки* вживається тоді, коли мають на увазі взаємини між людьми, членами якогось колективу; зв'язки, контакти взагалі. Цьому суперечать аномативи на кшталт *негармонійні відносини**, *міжособистісні відносини**. Відповідають нормі такі словосполукі: а) **відношення** (*бінарне відношення, арифметичне відношення, відношення амплітуд, відношення вірогідності, відсоткове відношення, семантичне відношення, синтагматичне відношення*); б) **відносини** (*договірні відносини, майнові відносини, міжнародні відносини, товарно-грошові відносини, фінансові відносини*); в) **стосунки** (*дружні стосунки, родинні стосунки*); г) **ставлення** (*ставлення до природи, ставлення до праці, доброзичливе ставлення до кого-небудь*).

Російський термін *краска* в українській мові має такі семантичні реалізації [15, 70 – 71]: 1) **фарба** (*речовина для малювання; речовина, яку штучно наносять для надання чому-небудь певного кольору; штучно нанесений колір*); 2) **барва** (*природний колір, забарвлення; колорит, відтінок, манера, тон*); 3) **краска** (*рум'янець на обличчі*).

Нормативні такі поєднання: *акварельна фарба, водорозчинна фарба, синя фарба, олійна фарба, мінеральна фарба, водозахисна фарба, палітурна фарба, емалева фарба; барви весни, барви літнього моря, барви рідного краю*.

За нашим спостереженням, семантичний обсяг української й російської інтерферем може різнитися актуалізованим денотатом, що зумовлює інший узус використання. Наприклад, **точка** (*рос. точка*) – *найпростіший неподільний елемент простору (англ. point, dot, spot)* [22, 262]; *характеристичний параметр процесу; місцеположення: критична, нульова, осьова, робоча, зварна, торговельна точка, точка виходу, виклику, завантаження, замерзання, інерції, весняного / осіннього рівнодення, плавлення*, – становить другий варіант перекладу, оскільки в українській мові лексема *крапка* актуалізує денотат *знак* (а) *у системах числення – наявний знак або знак, що мають на увазі, який відокремлює цілу частину числа від дробової*; б) *у програмуванні –*

розділювач або обмежувач, який використовують, записуючи конструкції мови; в) у комп'ютерній графіці – найменший елемент зображення; у мовознавстві – розділовий знак, який ставлять у кінці розповідного речення, а також знак, який уживають для скороченого написання слів) [22, 262]: **крапка** з комою, фіксована **крапка**, ставити **крапки** над “і”.

Уживане в російській мові словосполучення **точка зрення**, інтерпретоване як **точка зору**, становить калькування, яке слід редагувати як **позиція, думка**. Пор.: *С точки зрення В. Виноградова, в слове выделяется прежде всего прямое, номинативное значение, непосредственно направленное на предметы, явления, действия, качества действительности; На думку В. Сухомлинського, слід повторювати у своїх синах і дочках чесну, важку, красиву молодість, ідеали, мрії про щастя, про добробут наших родин... Зробити так, ... щоб кожна дитина пройшла шлях – від першої пригорці землі для садіння яблуні до першого достигнутого яблука, – і ви переконаєтесь, що ця романтична, одухотворена добрими почуттями праця облагороджує людину; **Позиція** валеологів полягає в тому, що духовний складник здоров'я становить здатність використовувати творчість і самовідтворення; духовно здорова людина усвідомлює відповідальність, дотримується межі між правами й обов'язками, свободою і творчістю.*

Прогнозовані мовні девіації є результатом низької мовної компетенції носія мови. Розглядаючи їх, схарактеризуємо механізм виникнення помилки під час перекладу, а також роль мовної особистості інтерпретатора.

Типовими є помилки у виборі лексеми з міжмовних пар одного семантичного поля і таких, що мають подібне морфологічне оформлення. Зазвичай такі девіації не забезпечують успішність комунікації, оскільки неправильна актуалізація мовної одиниці спричинює деформацію смислу повідомлення. Незнання окремих лексичних одиниць визначає недостатньо ефективний рівень комунікації.

Наприклад, лексема *билет* (рос.) українською передбачає переклад: **білет** – означає “картку з питаннями для тих, хто складає

іспити або заліки; цінний папір; англ. question card, banknote” [25, 31 – 32]: *банківський білет, білет державного/ приватного банку, депозитний білет, лотерейний білет, екзаменаційний білет; квиток* – означає “документ, що засвідчує належність до організації; англ. card; куплена картка, яка надає право проїзду на транспорті, відвідання музею, театру тощо; англ. ticket”: *залізничний квиток, партійний квиток, проїзний квиток, трамвайний квиток, читацький квиток, членський квиток, студентський квиток, профспілковий квиток.*

Семантичне поле лексеми *границя* в українській мові охоплює такі значення [19, 27; 16, 99 – 100; 199; 517]: а) у математиці – одне з основних понять, яке означає, що певна зміна в розглядуваному процесі її змінювання необмежено наближується до якого-небудь сталого значення; б) просторова або часова межа чого-небудь, через яку не можна переступити; в) останній, крайній ступінь вияву чого-небудь; г) найбільше або найменше значення певної величини, за якого ще відбувається певне явище (процес): *нескінченна/скінченна границя, границя витривалості, відношень, вогнетривкості, відношень, пропорційності.* Російським відповідником є лексема *предел*, що реалізує також значення, актуалізоване в лексемі *границя* (укр. *межа*): а) те, що виділяє що-небудь від чогось, лінія поділу, розрізнення яких-небудь явищ, об'єктів тощо; б) допустима норма чого-небудь дозволеного; в) останній, крайній ступінь вияву чого-небудь; г) значення якої-небудь величини, за яке вона не повинна виходити: *предел* – *верхня межа інтегрування, межа похибки, межа дози, межа вимірів, основна дозова межа опромінення; границя* – *абсолютна межа робочого дня, адміністративна межа, часова межа, межа затоплення, межа природного національного парку, межа розливів рік та озер, межа складу, слова.*

У межах семантичного поля розглядаємо актуалізований у лексемі *кордон* (рос. *граница*) значеннєвий компонент “межа, що розділяє території сусідніх держав, території, заселені різними народами тощо” [16, 454; 517]: *державний кордон, митний кордон, етнічний кордон.*

Висновки. Узагальнення наведених вище мовних фактів дає підстави виокремити такі типи мовних девіацій: а) культурні помилки, зумовлені семантичними модифікаціями під час використання інтерферем; б) мовні помилки, спричинені помилками перекладу, неоднозначністю семантичних реляцій, лексичних сигніфікативних значень.

Шляхами усунення мовних помилок є систематична робота зі словниково-довідковою літературою, аналіз власних мовних помилок, наслідування мовних норм, вироблених майстрами слова.

На подальший науковий розгляд заслуговує структурно-семантична характеристика суржикових компонентів задля подальшого розроблення апарату редагування.

Література

1. Апресян Ю.Д. Языковые аномалии: типы и функции / Ю.Д. Апресян // Res Philologica. – М., 1990. – С. 50 – 71.
2. Ахундзянов Э.М. Двухязычие и лексико-семантическая интерференция / Э.М. Ахундзянов. – Казань, 1972. – 234 с.
3. Бабич Н.Д. Основы культуры мовлення / Н.Д. Бабич. – Л. : Світ, 1990. – 232 с.
4. Ботвина Н. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови : навч. посібник / Н. Ботвина. – К. : Арттек, 1999. – 264 с.
5. Волощак М. Неправильно – правильно : довідник з українського слововживання : за матеріалами засобів масової інформації / М. Волощак. – К. : Видавничий центр “Просвіта”, 2000. – 128 с.
6. Девкин В.Д. Очерки по лексикографии / В.Д. Девкин. – М. : Прометей, 2000. – 395 с.
7. Єрмоленко С.Я. Українська мова : Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С.Я. Єрмоленко. – К. : Либідь, 2001. – 224 с.
8. Кривошеєва О.С. Питання культури української мови у періодичних виданнях української діаспори США і Канади : автореф. ... дис. канд. філол. наук : 10.02.01 / О.С. Кривошеєва ; Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Х., 1996. – 18 с.
9. Мамушин В.Е. О характере и причинах речевых ошибок и об “ошибках контроля” / В.Е. Мамушин // Русский язык в школе. – 1990. – № 1. – С. 45 – 49.
10. Непийвода Н.Ф. Сам собі редактор : порадник з української мови / Н.Ф. Непийвода. – К. : Укр. книга, 1998. – 238 с.

11. Падучева Е.В. Тема языковой коммуникации в сказках Льюиса Кэрролла / Е.В. Падучева // Семиотика и информатика. – М. : ВИНТИ, 1982. – Вып. 18. – С. 76 – 119.
12. Покровский Л.Л. Ложная этимология как одна из причин орфографических ошибок / Л.Л. Покровский // Русский язык в школе. – 1981. – № 2. – С. 41 – 46.
13. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради : навч. посібник [для студентів гуманіт. спеціальностей вищ. закладів освіти] / О. Пономарів. – К. : Либідь, 1999. – 240 с.
14. Шмелев А.Г. Введение в экспериментальную психосемантику / А.Г. Шмелев. – М., 1983. – 158 с.

Довідкова література (джерельна база)

15. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо / Б.Д. Антоненко-Давидович. – К. : Вид. дім “КМ Akademia”, 1994. – 254 с.
16. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К. : Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2001. – 1440 с.
17. ДСТУ 3891-99. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять.
18. Інтелектуальна власність : словник-довідник / за заг. ред. О.Д. Святоцького, В.С. Дроб’язка : у 2-х т. – Т. 1. – К. : Ін Юре, 2000. – 356 с.
19. Моргунок В.С. Зауваження щодо опрацювання державних стандартів з науково-технічної термінології / В.С. Моргунок ; АН України, Ін-т проблем міцності: преп. – К., 1993. – 32 с.
20. Тлумачний словник-довідник з автоматизації, телемеханізації та використання обчислювальної техніки для працівників газової промисловості. Основні терміни : близько 4 000 термінів / за заг. ред. М.Д. Гінзбурга, З.П. Осінчука, Б.І. Педька. – Х., 1997. – 536 с.
21. Тугаєнко-Серяк С.М. Довідник службовця / С.М. Тугаєнко-Серяк. – К. : А.С.К., 2000. – 416 с.
22. Російсько-український словник з інформатики та обчислювальної техніки з покажчиком українських термінів / уклад.: В.Я. Карачун, Г.Г. Гульчук, О.О. Карачун, Ю.З. Прохур. – К. : Рось, 1994. – 362 с.
23. Російсько-український словник наукової термінології : Біологія, хімія, медицина / С.П. Вассер, І.О. Дудка, В.І. Єрмоленко та ін. – К. : Наук. думка, 1996. – 660 с.
24. Російсько-український словник наукової термінології : Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю і Космос / В.В. Гейченко, В.М. Завірюхіна, О.О. Зеленюк та ін. – К. : Наук. думка, 1998. – 892 с.
25. Словник труднощів української мови : близько 15 000 слів / Д.Г. Гринчишин, А.О. Капелюшний, О.М. Пазак та ін. ; за ред. С.Я. Єрмоленко. – К. : Рад. шк., 1989. – 336 с.

Мишенина Татьяна. Интерферемы в современном украинском языке. В статье проанализированы явления интерференции, охарактеризирована интерферема как лингвоединица, образованная путем буквального перевода с учетом фонетико-произносительных норм языка, который подвергается влиянию. Случаи семантической интерференции, наблюдаемые при использовании слов с неприсущим им значением, квалифицированы как семантическая модификация лексем. Рассмотрены примеры семантических модификаций с использованием понятия интерферема. Выделены типы языковых девиаций: культурные ошибки, обусловленные семантическими модификациями при использовании интерферем; языковые ошибки, обусловленные ошибками перевода, неоднозначностью семантических реляций, лексических сигнификативных значений.

Ключевые слова: интерференция, интерферема, языковая норма, кодификация, семантическая модификация, языковая девиация.

Mishenina Tetyana. Interferem in the modern Ukrainian language. The article provides the analysis of the phenomenon of interference, interferem is characterized as a linguistic unit formed by means of literal translation, taking into consideration phonetic and pronunciation rules of the borrowing language. The author determines types of linguistic deviations: cultural errors caused by semantic modifications; linguistic mistakes caused by translation errors, ambiguity of semantic relations, lexical significant meanings. Cases of semantic interference observed in the use of words in their unusual meanings are classified as their semantic modifications. Models of semantic modifications for the use of interferem are considered.

Keywords: interference, interferema, linguistic norm, codification, semantic modification, linguistic deviation.